

חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק), תשכ"א-1960 *

- תגרות
1. בחוק זה –
"המפקח" – המפקח על התעבורה ביחד עם המפקח על הדלק;
"רכב מנועי" – כמשמעותו בפקודת התעבורה¹;
"רשיון" – רשיון לרכב מנועי ורשיון נהיגה שניתנו לפי פקודת התעבורה;
"מפעל" – כמשמעותו בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957²;
"חוק זה" – לרבות התקנות שהותקנו והצווים שניתנו על פיו.
2. שר האוצר רשאי, בהתייעצות עם שר התחבורה, לקבוע בצו –
(1) את סוג הדלק שבו יונע ויופעל רכב מנועי;
(2) את סוג המנוע אשר יהיה מותר להרכיב ברכב מנועי או אשר בו יופעל ויונע רכב מנועי.
3. כל דבר ששר האוצר רשאי לקבוע או להסדיר לפי חוק זה רשאי הוא לאסרו, להגבילו, להטיל עליו פיקוח או בקורת או להתנותו בקבלת היתר כללי.
4. שר האוצר רשאי, בהתייעצות עם שר התחבורה, לקבוע בצו הוראות בדבר –
(1) נקיטת אמצעים סבירים שייראו לו דרושים להבטחת קיומו של חוק זה, לרבות בדיקתם של כל מיכל ומיתקן בתחנת דלק, עצירת כל רכב מנועי לשם בדיקת כל חלק, מנוע, מכשיר או מיתקן בו במקום, או פתיחת מיכל שלו ובדיקת כל דלק או חומר הנראה כדלק, וכן נטילת כל חומר לשם בדיקה;
(2) המצאת כל מסמך הנוגע לביצועו של חוק זה;
(3) יומנים ופנקסי חשבונות ומסירת דינים וחשבונות שינהלו בתחנות דלק;
(4) כל ענין אחר הדרוש לביצוע חוק זה, ובכלל זה טפסים, היתרים, אישורים ותעודות, חידושים, התלייתם וביטולם.
5. צו לפי חוק זה יכול להיות כללי או לסוג מסויים של רכב מנועי.
6. הומצא צו לפי חוק זה לבעל מפעל או לבעל רכב מנועי, לא תיפגע חוקיותו של הצו בגלל פגם שאיננו מהותי.
7. (א) מי שעבר על הוראה מהוראות חוק זה, דינו – קנס ארבעת אלפים לירות.
(ב) מי שעבר עבירה חוזרת על הוראה מהוראות חוק זה, דינו – מאסר חדשיים או קנס של חמשת אלפים לירות.
8. נעברה עבירה על הוראה מהוראות חוק זה –
(1) על ידי פקיד, פועל, שרית, סוכן או בא כוח – בנכס השייך למעבידו, למצווה או למרשהו – ייאשם בעבירה גם המעביד, המצווה או המרשה;
(2) על ידי חבר בני-אדם – יהא דינו של אותו חבר קנס עשרת אלפים לירות, וכן ייאשם בעבירה גם כל מי שבשעת ביצוע העבירה היה חבר מינהלה פעיל, מנהל או פקיד אחראי של אותו חבר, ובשותפות – לרבות מי שהיה אותה שעה שותף בה, אך למעט שותף מוגבל;
(3) לגבי רכב מנועי – ייאשם בעבירה גם בעל הרכב, ובלבד שהוראות אלה לא יחולו על מי שהוכיח כי נקט כל האמצעים הנאותים להבטחת שמירתו של חוק זה.

הסדר השימוש ברכב מנועי

דרכי ההסדר

הוראות משלימות

סוגים של צווים

פגם בצו

עונשין

אחריות שולחים

* נתקבל בכנסת ביום ח' בטבת תשכ"א (27 בדצמבר 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 372, תשי"ט עמ' 144.

1 חוקי אי"י, כרך ב', פרק קכ"ח, עמ' 1271.

2 ס"ח 240, תשי"ח, עמ' 24.

9. (א) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 7, רשאי בית המשפט לצוות, בנוסף על כל עונש אחר, שהנאשם ייפסל מהחזיק ברשיון, לתקופה שקבע בית המשפט.
- (ב) מפעל שנעברה לגביו עבירה חוזרת כאמור בסעיף 7, רשאי בית המשפט לצוות, בנוסף לכל עונש שהוטל על הנאשם, שהמפעל ייסגר לתקופה שקבע בית המשפט.
10. במסרה לאדם הזמנה לדין בשל עבירה על חוק זה, רשאי המפקח, בצו, ולאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע דברו לפניו או לפני מי שהמפקח מינה לכך, לפסול אותו מהחזיק ברשיון לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר יום מיום שהומצא לו הצו; פסילה זו תעמוד בתקפה עד שתבוטל על ידי המפקח או על ידי בית המשפט לפי סעיף 11 (ב).
11. (א) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, רשאי לפנות לבית משפט השלום ולבקש, בדרך שתיקבע על ידי שר המשפטים, את הארכת תקופת הפסילה; כן רשאי אדם שנפסל לפי סעיף 10 מהחזיק ברשיון, לפנות לבית משפט השלום ולבקש ביטול הפסילה.
- (ב) בית המשפט רשאי – לאחר שניתנה ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, או לאדם שנפסל, הזדמנות להשמיע דברם – לצוות על אישור הפסילה, ביטולה, קיצורה או הארכתה עד לגמר דינו של בעל הרשיון, בתנאים או ללא תנאים.
- (ג) הוארכה הפסילה ועברו שלושה חדשים מיום המצאת הצו לפי סעיף 10 לידי בעל הרשיון ולא הוחל במשפט נגדו על המעשה או המחדל שבגללם נפסל – בטלה הפסילה.
12. אדם הנוהג רכב מנועי בתקופה שבה נפסל לפי סעיפים 9, 10 או 11 מהחזיק ברשיון נהיגה שניתן לפי פקודת התעבורה, או הנוהג או המרשה לאחר לנהוג ברכב מנועי בתקופה שבה הוא נפסל מהחזיק ברשיון הרכב שניתן לפי הפקודה האמורה, דינו – מאסר שנה אחת או קנס עשרת אלפים לירות, אלא שאם הוטל עליו קנס בלבד, ייפסל מהחזיק באותו רשיון תקופה נוספת של שלושה חדשים, או תקופה ארוכה יותר שקבע בית המשפט, החל מיום הרשעתו או ממועד מאוחר יותר שקבע בית המשפט.
13. המפקח רשאי לקבוע בצו סדרי נטילת רשיון ממי שנפסל להחזיק בו בתוקף חוק זה ורשאי הוא להורות בצו על ביצוע כל פעולה אחרת בקשר לרשיון או לרכב המנועי, הדרושה, לדעתו, כדי להבטיח את הפסקת השימוש ברכב המנועי שבעל הרשיון שלו נפסל מהחזיק בו, ואת קיומו של כל הסדר, איסור או הגבלה שהוטלו על פי חוק זה.
14. לפי דרישת שוטר וכל אדם שהוסמך לכך על ידי המפקח חייב כל אדם –
- (1) להציג לפניו או למסור להם כל היתר או אישור שניתנו לפי חוק זה וכל רשיון שניתן לפי פקודת התעבורה;
 - (2) למסור להם ידיעות ומסמכים אחרים הקשורים לשימוש בדלק או במנוע;
 - (3) לאפשר ביצוע כל בדיקה ולמסור לבדיקה כל דלק או חומר הנראה כדלק וכן כל חלק, מכשיר, מיתקן או מיכל.
15. המפקח, או מי שהוסמך על ידיו לענין זה, רשאי בכל זמן סביר, להיכנס לכל מקום, למעט מקום מגורים, לשם הבטחת ביצועו של חוק זה או לשם פיקוח על קיומו, והוראות הסעיפים 19 – 23 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (מאסר וחיפושים)³, יחולו על כניסה כאמור, ובלבד שבמקום "שוטר" יבוא לענין זה "המפקח או מי שהוסמך כאמור".
16. הטוען שיש בידו היתר, פטור או הקלה אחרת לפי חוק זה – עליו הראיה.
17. תחילתו של חוק זה ביום י' בטבת תשכ"א (29 בדצמבר 1960).

³ חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ג, עמ' 43.

18. צו־שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי כבנוזין), תשי"ח-1957⁴, יראו מיום תחילתו של חוק זה כאילו ניתן על ידי שר האוצר לפי הוראות חוק זה, אלא שתקפו יפקע ביום י"ב בניסן תשכ"א (29 במרס 1961).

19. החוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי כבנוזין), תש"ך-1960⁵ - בטל.

20. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר התחבורה, להתקין תקנות לביצועו.

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

⁴ ק"ת 755, תשי"ח, עמ' 474; ק"ת 758, תשי"ח, עמ' 525.
⁵ ס"ח 301, תש"ך, עמ' 10.